

Eén gemeenschap van gelovigen

gelovig op weg met personen met een beperking in de (parochie)gemeenschap

“Inclusie” van personen met een beperking veronderstelt een “wisselwerking”

Op 2 juli 2009 heeft ons land het VN-verdrag inzake de rechten van personen met een beperking ondertekend en geratificeerd. Hierdoor verbindt ons land er zich toe om de universele mensenrechten ook voor mensen met een beperking te waarborgen en wordt de inclusieve kaart ten volle getrokken. Hierbij erkent men het recht van de persoon met een beperking op **volwaardig burgerschap**. Met de term ‘**inclusie**’, wat ‘insluiting’ betekent, wil men achtergestelde groepen en personen laten deelnemen aan het normale maatschappelijke leven, op basis van **de gelijke rechten en plichten**. Inclusie is geen ‘opsluiten’, het is het omarmen van iedereen in onze maatschappij. Inclusie betekent niet louter dat je ‘erbij mag horen’, maar dat je **er integraal en onlosmakelijk deel van uitmaakt**.

Onder de vlag van ‘inclusie’, worden op allerlei fronten initiatieven genomen om mensen met een beperking te laten **deelnemen aan het maatschappelijk leven**. Er is de buurtvervlechting, waarbij contacten gelegd worden met de mensen uit de buurt, er zijn projecten van begeleid werken, deelname aan sportclubs en het ontspanningsleven,...

Ook voor de **(parochie)gemeenschap** liggen hier **mooie kansen** binnen bereik. Jezus gaat ons hierin voor. Telkens opnieuw trekt Hij mensen vanuit de marge naar het midden van de geloofsgemeenschap. Denken we maar aan de genezing van de blinde in Jericho (Lc 18, 35-43) of de genezing van de Lamme. (Mc 2, 1-12) Bovendien benadrukt Paulus ons in de brief aan de Korintiërs dat ieder, met zijn gaven en beperkingen er ten volle bij hoort. *“Ons lichaam met zijn vele delen vormt één geheel, en alle lichaamsdelen, hoe vele ook, zijn samen één lichaam; zo is het ook met Christus. Als de voet zou zeggen: ‘Ik ben geen hand, dus ik hoor niet bij het lichaam,’ hoort hij er dan werkelijk niet bij? En als het oor zou zeggen: ‘Ik ben geen oog, dus ik hoor niet bij het lichaam,’ hoort het er dan werkelijk niet bij? Als het hele lichaam oog zou zijn, waarmee zou het dan kunnen horen? Als het hele lichaam oor zou zijn, waarmee zou het dan kunnen ruiken? God heeft nu eenmaal alle lichaamsdelen hun eigen plaats gegeven, precies zoals hij dat wilde.”* (1 Kor 12:12.15-18)

De geloofsgemeenschap is zonder het volledig deel uitmaken van personen met een beperking incompleet. Personen met een beperking worden onvoorwaardelijk geaccepteerd, mogen zijn zoals ze zijn. Een gemeenschap van gelovigen waar zowel jong als oud, arm als rijk, personen met een beperking als zonder beperking, samen gemeenschap vormen, is een geloofsgemeenschap, die naam waardig. Inclusie veronderstelt een wisselwerking. Iedereen doet zijn deel, rekening houdend met zijn mogelijkheden : personen met een beperking passen zich aan aan de gemeenschap én ook de gemeenschap gaat na hoe de volledige participatie van personen met een

beperking kan bevorderd worden. De geloofsgemeenschap beschouwt de persoon met een beperking, als wezenlijk deel van haar zijn.

Enkele concrete aanzetten – voorbeelden van goede praktijk

- Vrijwilligersdienst door parochianen om mensen met een beperking op te halen in de voorziening, zodat ze kunnen deelnemen aan de zondagsliturgie
- lid zijn van een parochiaal koor
- dienst doen als acoliet, als lector,...
- (mee) werken in de kosterdienst
- mee werken tijdens een missiefeest of een sober maal
- samen een happening organiseren rond projecten als Broederlijk Delen,...
- mee werken aan de vormselcatechese
- lid zijn van een team of een werkgroep (bv. parochiaal team, liturgische werkgroep, bloemen en decoratie, poetsploeg,...)
- een gezamenlijke bedevaart, waaruit onderlinge vriendschappen ontstaan
- Eerste Communie of Vormselviering organiseren in de parochiekerk i.p.v. in de voorziening
- regelmatig iets aankondigen, publiceren in het parochieblad (info over activiteiten, over plannen, initiatieven)
- overleg met het parochiaal team i.f.v. planning samenwerking, activiteiten
- parochie uitnodigen op een viering in openlucht, een viering bij het begin van de vakantie,...

Enkele aandachtspunten

- Contacten ontwikkelen met de (parochie)gemeenschap Het is belangrijk dat er warme contacten zijn tussen de geloofsgemeenschap (pastoraal team, raden en verenigingen) enerzijds en de voorziening of het netwerk van de persoon met een beperking anderzijds. Vanuit de voorziening zal de pastor (of de mensen die de pastoraal behartigen of diegene die externe contacten onderhouden) hier een belangrijke rol in vervullen. Hij/zij zal brugfiguur zijn tussen de voorziening en de (plaatselijke) kerkgemeenschap. Vanuit de voorziening kunnen parochiale vrijwilligers begeleid worden.
- Toegankelijkheid bevorderen De voorziening kan de parochie bijstaan in het zoeken naar oplossingen voor toegankelijkheidsproblemen (bv. schuine helling, ringleiding, een doventolk,...)
- Gebruik van alle zintuigen In de christelijke liturgie neemt het woord een centrale plaats in. In veel gemeenschappen is de liturgie louter op het verbale gericht, wat voor mensen met een verstandelijke beperking moeilijk is. Het gebruik van alle zintuigen in de liturgie komt niet enkel personen met een verstandelijke beperking ten goede. Het zal de betrokkenheid van alle gelovigen verhogen.

Bronvermelding:

'Visietekst inclusie' in 'Perspectief 2020 – Zorgvernieuwing in de praktijk. We werken eraan!'
Vlaams Welzijnsverbond 2012 p. 8-9